

"WT CZKA"

Wydanie specjalne

Nr 14 (33) 2019 Gazetka szkolna

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Strzelinie

„Niepodobna oddać tego upojenia, tego szalu radości, jaki ludność polską w tym momencie ogarnął. Po 120 latach przysły kordony. Nie ma „ich”. Wolność! Niepodległość! Zjednoczenie! Własne państwo! Na zawsze! Chaos? To nic. Będzie dobrze. Cztery pokolenia nadaremno na tę chwilę czekały, piąte doczekało. “

Jędrzej Moraczewski

**Dlaczego Polska
utraciła**

niepodległość?

Upadek polskiej państwowości był procesem długotrwałym, którego początków można upatrywać już w XVII wieku. Główne przyczyny: wzrost znaczenia magnaterii, polityczne zdemoralizowanie szlachty, kryzys gospodarczy, kryzys mechanizmu, najazdy Szwedów, wojny z Turcją, wojny północne.

ROK 1772

Pierwszego rozbioru Polski dokonały Rosja, Prusy i Austria na podstawie podpisanego 5 sierpnia 1772 roku traktatu, w którym zaborcy powoływali się na rzekomy rozkład Polski oraz historyczne podstawy prawne do zajmowanych terenów. Przyczyną bezpośrednią stała się toczona wojna domowa (tzw. konfederacja barska). Faktycznie I rozbiór był zwykłym aktem gwałtu i przemocy dokonany na Polsce.

ROK 1793

Drugiego rozbioru Polski dokonały Rosja oraz Prusy (bez Austrii-zajętej wojną z Francją) na podstawie podpisanego w styczniu 1793 roku traktatu. Zaborcy powoływali się na rzekomo rewolucyjne zagrożenia ze strony Rzeczypospolitej. Bezpośrednią przyczyną rozbioru stała się próba uniezależnienia się Polski od Rosji, która podjęto w czasie Sejmu Czteroletniego. Drugi rozbiór stanowił dla Polski nie tylko katastrofę polityczną, ale i gospodarczą.

Trzeciego rozbioru dokonały Rosja, Prusy oraz Austria na podstawie podpisanego 24 października 1793 roku traktatu. Zaborcy powoływali się w nim na rewolucyjne zagrożenia ze strony Rzeczypospolitej. Bezpośrednią przyczyną stało się powstanie kościuszkowskie. Po przewlekłych sporach ustalono granice zaborów. Przy podziale nie kierowano się żadnymi kryteriami narodowościowymi ani gospodarczymi.

Państwo polski na 123 lat zniknęło z mapy Europy. Rzeczpospolita przestała istnieć, ale pozostał naród, języki tradycja. Zaborcy zlikwidowali państwowość polską, lecz nie potrafili unicestwić polskości.

Dominika Kowalska

**„Przejdziem Wisłę,
przejdziem Wartę,
będziem Polakami”**

ROK 1795

Powstanie kościuszkowskie wybuchło 24 III 1794r. Powodami powstania były II rozbiór Polski oraz rządy Targowicy przygotowane przez koła patriotyczne w kraju i na emigracji, które kierowały rozgałęzionym spiskiem. Wiadomość o zarządzeniu przez dowódcę wojsk rosyjskich I.A. Igelströma dotyczącym redukcji wojsk polskich do 50% i przymusowy werbunek zredukowanych żołnierzy do armii rosyjskiej i pruskiej, jak również aresztowania wśród warszawskich sprzyśniętych przyspieszyły wybuch powstania.

12 III 1794r. roku Antoni Józef Mandaliński odmówił redukcji wojska i na czele 1200 żołnierzy kawalerii narodowej wyruszył w kierunku Krakowa. Tam 24 III ogłoszono akt powstania, na mocy którego Tadeusz Kościuszko został powołany na naczelnika powstania zbrojnego. Tego samego dnia Tadeusz Kościuszko na krakowskim rynku złożył publicznie przysięgę, w której obiecał, że powierzoną mu władzę wykorzysta do obrony i uwolnienia narodu polskiego.

Zwycięska bitwa pod Racławicami z 4 IV 1794r sprawiła, że Polacy nabrali wiary w możliwość zwycięstwa, a powstanie rozszerzyło się na inne rejony kraju. W dniach 17–18 IV mieszkańcy Warszawy i wojsko polskie z J. Kilińskim na czele rozbiły silny garnizon rosyjski i wyzwoliły stolicę. Podczas bitwy pod Maciejowicami 10 X 1794r ranny Kościuszko dostał się do niewoli, po czym został uwięziony w twierdzy Pietropawłowskiej w Petersburgu. W dniu 5 XI wojska powstańcze, które broniły Warszawy skapitulowały. Podczas bitwy pod Radoszycami 16 XI 1794r nastąpiło ostateczne rozwiązanie oddziałów powstańczych przez naczelnika

ROK 1830

Główną przyczyną powstania listopadowego było nieprzestrzeganie przez cara postanowień konstytucji Imperium Rosyjskiego z 1815 roku.

29.11.1830 Piotr Wysocki wydał rozkaz ataku na siedzibę księcia Konstantego, atak ten jednak się nie udał, gdyż brat cara uciekł z Belwederu.

Powstanie od początku nie wróżyło nic dobrego, ponieważ brakowało jednolitego celu i była znacząca różnica między armią polską a rosyjską pod względem liczebności.

Skutki:

- likwidacja administracji powstańczej
- ograniczenie autonomii Królestwa Polskiego
- rusyfikacja administracji
- likwidacja polskiego szkolnictwa wyższego, obniżenie jakości szkolnictwa średniego

ROK 1863

Powstanie wybuchło 22 stycznia 1863 roku w Królestwie Polskim, trwało do jesieni 1864 roku. Było największym polskim powstaniem narodowym, spotkało się z poparciem międzynarodowej opinii.

Po jego upadku Kraj i Litwa pogrążyły się w żałobie narodowej. Znaczna część społeczeństwa Królestwa i Litwy uznała dalszą walkę zbrojną z zaborcą za bezcelową i zwróciła się ku pracy organicznej.

Patrycja Pawłowska, Jakub Stępień

Tomasza Wawrzeckiego oraz jego kapitulacja przed gen. Fiodorem Denisowem co symbolizowało upadek powstania.

Skutkiem tego przedsięwzięcia był III i ostatni rozbiór Polski z 24 X 1795 r, który sprawił, że Rzeczpospolita zniknęła z mapy Europy.

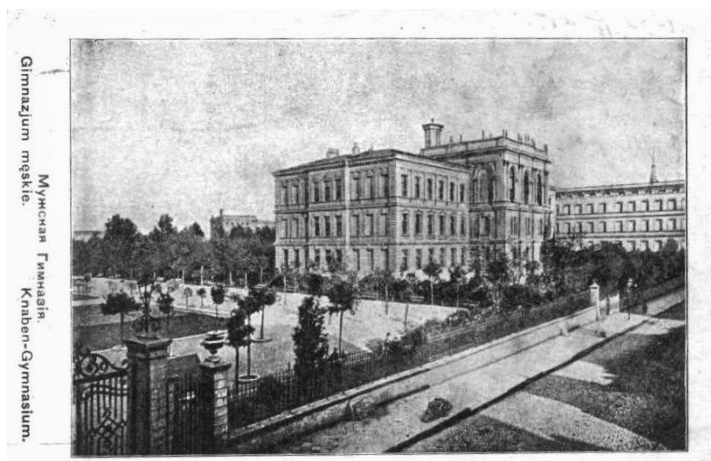
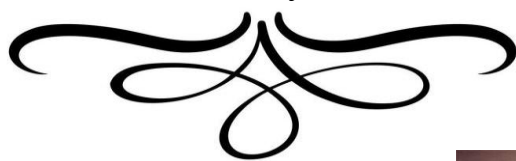
„Idziem do Ciebie, Polsko, przez Karpaty, przez piach Kielecki i wołyńskie błota...

Idziem... I wszędzie, gdzie grały armaty, a tyraliery pędzą w śmierci wrota, wszędzie, gdzie ziemia śladem krwi się znaczy, jest szlak do Polski żołnierzy- tułaczy.”

W. Broniewski

**11 listopada 1918 roku
spełniło się marzenie pokoleń
Polaków. Polska narodziła
się na nowo. Polacy walczyli
z poświęceniem na polach
bitew i w codziennych
zmaganiach o zachowanie
tożsamości narodowej,
uczniowie wrócili do polskiej
szkoły.**

Gimnazjum męskie.
Myszków
Knaben-Gymnasium.

